

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра політичних наук і права
Центр соціально-політичних досліджень «Politicus»

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА
ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ
ТА ШЛЯХИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 р.

м. Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»**

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
з міжнародною участю**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТА ШЛЯХИ
МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 року

м. Одеса

УДК 321(477)(063)

DOI: <https://doi.org/10.24195/UkrainianState2026-10>

*Рекомендовано до друку Вченою радою Університету Ушинського
(протокол від 28 травня 2026 року № 14)*

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Рецензенти:

Кокорев О. В., доктор політичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри журналістики, соціальних комунікацій і ІТ-права Державного університету Інтелектуальних технологій і зв'язку.

Петінова О. Б., доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Музиченко Г. В. – проректор з наукової роботи, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Каменчук Т. О. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Таску-Ставре М. – доктор політичних наук, професор, професор Бухарестського університету (Румунія);

Хевцуріані А. – доктор наук у сфері міжнародних відносин, професор факультету права та міжнародних відносин, Грузинський технічний університет (Грузія).

У збірнику матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів» представлено результати наукових досліджень науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, молодих науковців та практиків із вітчизняних і зарубіжних закладів вищої освіти та наукових установ, об'єднаних прагненням до осмислення актуальних викликів державотворення, суспільного розвитку та післявоєнної відбудови України.

Матеріали збірника охоплюють широкий спектр актуальних проблем сучасної політичної, правової, економічної та соціогуманітарної науки. У наукових доповідях і дослідженнях висвітлено питання розвитку та модернізації політичних інститутів і процесів сучасної держави, правових та економічних механізмів відбудови України, інформаційної безпеки та протидії гібридним загрозам в умовах глобальних трансформацій. Значну увагу приділено філософським засадам державотворення, соціальним практикам і менеджменту соціокультурного розвитку, а також питанням євроінтеграції, транскордонної співпраці, міжнародних партнерств і регіональних стратегій сталого розвитку в умовах сучасних політичних та соціальних змін.

Збірник відображає високий рівень наукової дискусії та міждисциплінарного підходу до аналізу суспільно-політичних процесів, сприяє розвитку наукової комунікації та міжінституційної співпраці. Матеріали конференції становлять практичний і науковий інтерес для дослідників, викладачів, здобувачів освіти, представників органів державної влади, місцевого самоврядування та фахівців у сфері політичних, правових, економічних і соціогуманітарних наук.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст та достовірність наведених фактів, цитат і даних відповідальність несуть автори.

Gardus Maksym

STATE REGULATION OF ENERGY STORAGE SYSTEM DEVELOPMENT IN UKRAINE AS A TOOL FOR ENSURING POWER SYSTEM STABILITY 257

СЕКЦІЯ 3. ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ТА ГІБРИДНІ ЗАГРОЗИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

Антонюк Артем

ЗАСТОСУВАННЯ МІЖНАРОДНИХ СПОРТИВНИХ САНКЦІЙ У СФЕРІ КІБЕРСПОРТУ: МЕХАНІЗМИ ІЗОЛЯЦІЇ АГРЕСОРА В ЦИФРОВОМУ ПРОСТОРИ 262

Буга Володимир

ІНФОРМАЦІЙНІ ОПЕРАЦІЇ ЯК ЕЛЕМЕНТ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ: УКРАЇНСЬКИЙ KEYС 265

Бищук Людмила

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ТА ГІБРИДНІ ЗАГРОЗИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ 266

**Водяницька Олена,
Алескерова Юлія**

МЕХАНІЗМИ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ МІЖНАРОДНИХ ГРОШОВИХ ПЕРЕКАЗІВ В СИСТЕМІ ПРОТИДІЇ ЗАГРОЗАМ 269

**Волобоєва Злата,
Габорець Ольга**

СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ЯК ІНСТРУМЕНТ ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ ОПЕРАЦІЙ У ГІБРИДНІЙ ВІЙНІ 273

Гнезділов Владислав

РИЗИКИ ФІНАНСУВАННЯ ТЕРОРИЗМУ ТА СЕПАРАТИЗМУ ЧЕРЕЗ ДЕЦЕНТРАЛІЗОВАНІ ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ 275

Загалевиц Валентина

ГІБРИДНА ВІЙНА ЯК НОВІТНІЙ ІНСТРУМЕНТ ГЕОПОЛІТИЧНОГО ВПЛИВУ 278

Каменчук Тетяна

ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА ПРОТИ УКРАЇНИ ЯК ПРИКЛАД СУЧАСНОЇ ГІБРИДНОЇ АГРЕСІЇ 282

Каретна Ольга

СОЦІАЛЬНА ІНЖЕНЕРІЯ ТА МАНІПУЛЯЦІЯ ГРОМАДСЬКОЮ ДУМКОЮ ЯК КЛЮЧОВІ ЕЛЕМЕНТИ ГІБРИДНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ: МЕТОДИ ТА ЗАХИСТ 286

Кобзей Наталія

ЛІНГВОПРАГМАТИЧНІ СТРАТЕГІЇ ВПЛИВУ В УМОВАХ ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ: АНАЛІЗ СУЧАСНОГО МЕДІАДИСКУРСУ 290

**Кобус Олена,
Бондаренко Степан**

ЙМОВІРНІСНІ МОДЕЛІ ПРОГНОЗУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ІНЦИДЕНТІВ У ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ 294

Ковалевська Лейла

ТЕХНОЛОГІЇ ІНФОРМАЦІЙНОГО ВПЛИВУ НА СУСПІЛЬНУ СВІДОМІСТЬ У ПОЛІТИЧНИХ КОНФЛІКТАХ 297

Колесников Максим

ЗАХИСТ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ ВІД ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ: ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ФІЗИЧНОГО ПРИМУСУ СПІВРОБІТНИКАМИ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ В УМОВАХ ПРОТИДІЇ 301

**Кочин Владислав,
Мальцев Вадим**

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ЯК ПРІОРИТЕТ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ПОЛІЦІЇ В КОНТЕКСТІ ПРОТИДІЇ СУЧАСНИМ ГІБРИДНИМ ВИКЛИКАМ 305

Кресан Валерія

ЦИФРОВИЙ АКТИВІЗМ І «TELEGRAM-ДЕРЖАВА»: НОВІ ФОРМИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ 308

2. Богуш Л. А. Вплив медіа на формування громадської думки у світі. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2021. Т. 32 (71), № 1, ч. 3. С. 299–305.

3. Городенко Л. М. Засоби масової комунікації у контексті громадської думки : формування, функціонування, жанрові прийоми. URL : <http://disser.com.ua/content/242464.html>

4. Каретна О.О. Вплив інформаційної війни на соціально-психологічний стан людини. Трансформація українського суспільства в цифрову еру : матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції, 21 березня 2025 р. Одеса – НУ «ОЮА», 2025. С. 92-95.

5. Поліщук С. М. Ландшафт загроз спуфінгу: тенденції, вразливості та напрямки досліджень. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Технічні науки*. 2023. Том 34 (73). № 4. С. 99–103.

6. Юрчак Ю. М. Науково-прагматичні аспекти гібридної війни Російської Федерації проти України. *Честь і закон* № 3 (86)/2023. С.80-89.

Кобзей Н. В.,

кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри філології та перекладу
Івано-Франківський національний технічний
університет нафти і газу
м. Івано-Франківськ, Україна

ЛІНГВОПРАГМАТИЧНІ СТРАТЕГІЇ ВПЛИВУ В УМОВАХ ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ: АНАЛІЗ СУЧАСНОГО МЕДІАДИСКУРСУ

У сучасних умовах глобальних трансформацій інформаційний простір перетворюється на один із ключових майданчиків протистояння, де поряд із традиційними формами конфліктів активно використовуються гібридні загрози. Особливу роль у цьому процесі відіграє медіадискурс, який стає інструментом формування суспільної думки, поширення наративів і здійснення цілеспрямованого впливу на масову свідомість.

Актуальність дослідження зумовлена зростанням ролі мови як засобу маніпуляції, переконання та конструювання реальності в умовах інформаційної війни. Лінгвопрагматичні стратегії, що реалізуються у медіатекстах, дозволяють

не лише передавати інформацію, але й впливати на інтерпретацію подій, формувати емоційне ставлення аудиторії та змінювати її поведінкові установки.

У контексті гібридних загроз особливого значення набуває виявлення мовних механізмів дезінформації, пропаганди та маніпулятивного впливу, що маскуються під нейтральне інформування. Аналіз таких стратегій сприяє глибшому розумінню процесів функціонування сучасного медіадискурсу та дозволяє виробити ефективні підходи до забезпечення інформаційної безпеки.

Метою дослідження є виявлення та аналіз лінгвопрагматичних стратегій впливу, що реалізуються у сучасному медіадискурсі в умовах гібридних загроз, а також визначення їхньої ролі у формуванні суспільної думки та забезпеченні/порушенні інформаційної безпеки.

Результати дослідження продемонстрували, що в сучасній лінгвістиці медіадискурс розглядається як складне багаторівневе явище, що поєднує мовні, когнітивні та соціокультурні аспекти комунікації. У межах дискурсивного підходу медіадискурс трактується як форма соціальної практики, що відображає та водночас конструює суспільну реальність. Когнітивний підхід акцентує увагу на процесах інтерпретації інформації та формуванні ментальних моделей адресата, тоді як прагматичний – на намірах мовця, комунікативних стратегіях і ефектах впливу на аудиторію.

Поняття «гібридні загрози» в контексті інформаційної безпеки визначається як комплексний вплив, що поєднує інформаційні, політичні, психологічні та комунікативні інструменти з метою дестабілізації суспільства та зміни його когнітивних і поведінкових установок. Важливою складовою таких загроз є саме мовні практики, через які здійснюється поширення дезінформації, конструювання вигідних наративів і маніпулювання інтерпретацією подій.

Основними лінгвопрагматичними стратегіями впливу у сучасному медіадискурсі, які, за О. Користіним і Н. Свиридюком, є засобами протидії дезінформації та дискредитації держінституцій [2], виступають:

- Стратегія фреймінгу – творення певної «рамки» сприйняття події. Журналіст не обов'язково бреше, але він вибирає, на яких аспектах наголосити, а які ігнорувати.
- Стратегія емоційної апеляції – вплив на почуття (страх, гнів, гордість) замість раціональних аргументів. Це вимикає критичне мислення.
- Стратегія дискредитації – спрямована на руйнування авторитету опонента, створення образу ворога або «недолюдини».
- Стратегія переконання – використання логічних схем, авторитетних думок та статистики (іноді вирваної з контексту) для формування певної точки зору.

- Маніпулятивна стратегія – прихований вплив, де справжня мета повідомлення не усвідомлюється реципієнтом.

Щоб ці стратегії працювали, використовуються конкретні лінгвістичні, стилістичні та дискурсивні прийоми:

- Евфемізми та дисфемізми – заміна нейтральних слів на «м'які» («від'ємне зростання» замість падіння) або агресивні («каратели», «фашисти»).
- Використання займенників – дихотомія «Ми» (патріоти, герої) проти «Вони» (терористи, агресори) створює ефект консолідації навколо певної ідеї.
- Метафоризацію – подання війни як «очищення», «хірургічної операції» або «природного лиха». Це дегуманізує процеси.
- Гіперболу – перебільшення загроз для виклику паніки.
- Риторичні запитання, які вже містять у собі готову відповідь, підштовхуючи аудиторію до «правильного» висновку.
- Апеляцію до авторитету – посилання на «експертів» або «інсайдерів».
- Створення хибних дилем – «Або ми зробимо це, або завтра ворог буде у вас вдома».

Маніпуляції в тексті можна ідентифікувати через *анонімність* (посилання на чутки та розмиті джерела – «кажуть», «стало відомо»); *експресивність* (надмірну кількість емоційних прикметників замість фактів); *штучну паніку* (використання капслоку, знаків оклику та закликів до репосту), *логічні помилки* (перекручування причинно-наслідкових зв'язків), *упередженість* (використання ворожих кліше та стереотипів щодо груп людей).

Вплив лінгвопрагматичних стратегій на суспільну свідомість є фундаментальним, оскільки вони діють не на рівні передачі фактів, а на рівні кодування значень. У медіадискурсі гібридних загроз мова стає фільтром, який визначає, що аудиторія вважає «нормальним», «небезпечним» або «справедливим». Оцінити цей вплив можна через кілька ключових механізмів:

- Трансформацію картини світу. Лінгвопрагматичні стратегії, особливо фреймінг, створюють ментальні тунелі. Коли медіа постійно використовують певну метафору (наприклад, «хвиля мігрантів»), аудиторія починає сприймати людей як стихійне лихо, від якого треба захищатися, а не як індивідів. Суспільство втрачає здатність бачити альтернативні контексти, оскільки мова заздалегідь «підказала» єдиний логічний висновок.

- Ерозія критичного мислення через емоційне перенасичення. Стратегія емоційної апеляції викликає стан «когнітивного заціпеніння». Коли текст насичений мовою ненависті або термінологією катастрофізму, лімбічна система мозку реагує швидше за неокортекс (відповідальний за логіку). Тоді аудиторія стає схильною до швидких, імпульсивних рішень та поширення дезінформації.

- Соціальна поляризація та «іншування». Використання стратегії дискредитації та дихотомії «Ми vs Вони» руйнує соціальну згуртованість. Через мовні маркери (ярлики, стереотипи) цілі групи населення маргіналізуються.

- Легітимізація певних дій. За допомогою евфемізмів лінгвопрагматика дозволяє владі або маніпуляторам проводити непопулярні рішення, уникаючи суспільного спротиву.

- Створення ефекту «Ілюзії правди». Багаторазове повторення однакових лінгвістичних конструкцій у різних медіа (стратегія ітерації) змушує мозок сприймати інформацію як правдиву лише тому, що вона знайома. Так, навіть відверта дезінформація стає частиною «суспільного консенсусу», якщо вона правильно упакована в звичні для аудиторії мовні формули.

Як переконує К. Головенко, розуміння цих механізмів є ключовим для розкодування імпліцитних смислів та критичного оцінювання інформаційного впливу в контексті формування бажаних наративів [1].

У висновку констатовано, що в умовах сучасних гібридних загроз лінгвопрагматичні стратегії перетворюються з інструментів комунікації на ефективну зброю когнітивного впливу. Використання маніпулятивного фреймінгу, емоційного «зараження» та дегуманізуючої лексики дозволяє агресору не просто викривляти факти, а переформатовувати систему цінностей аудиторії, руйнуючи критичне мислення та провокуючи соціальний хаос.

Ефективна протидія цим загрозам можлива лише через розвиток медіагієни та здатності суспільства деконструювати приховані мовні механізми, розрізняючи інформування від цілеспрямованої лінгвістичної експансії.

Література:

1. Головенко К. Лінгвістичні маніпуляції в медіадискурсі та їх відтворення засобами перекладу. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки*. 2025. Вип. 215. С. 93–100.

2. Користін О., Свиридюк Н. Оцінювання гібридних загроз та спроможностей протидії їм при формуванні стратегічних комунікацій. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія : Право*. 2023. Вип 77, Ч. 2. С . 66–74.

Наукове видання

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Опубліковано в авторській редакції